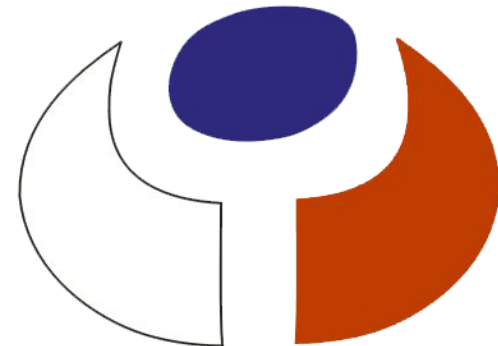

MPV_EKSP P2

Institucionální zabezpečení sportu v ČR

M.Pavlík

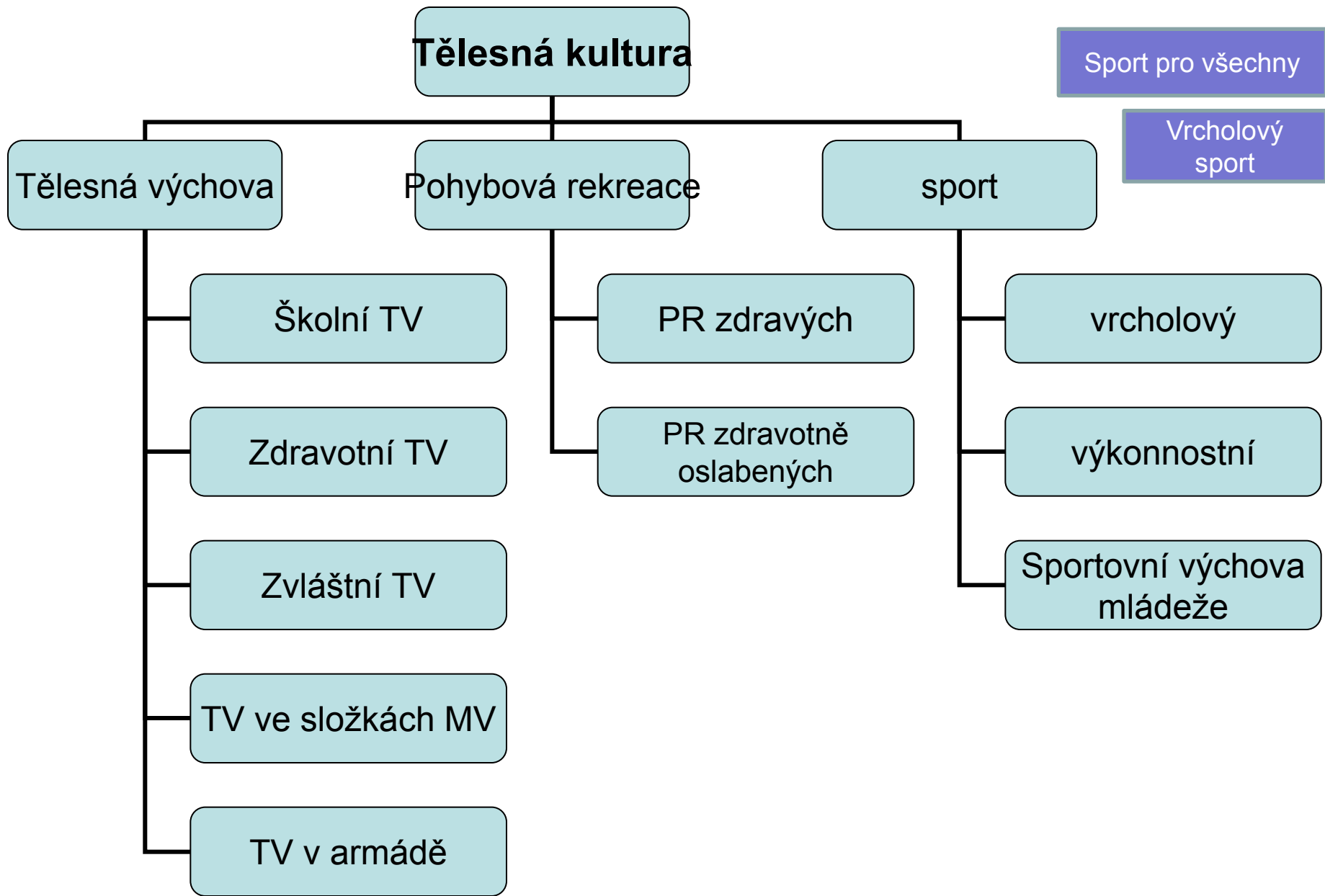
Struktura

1. Základní pojmy
2. Státní struktury
3. Spolkové struktury
4. Ziskový sektor

Sport versus Tělesná kultura

- Tělesná kultura:
  - sociokulturní systém, který jako výsledek činnosti, tvorby hodnot, vztahů a norem zabezpečuje specifickými tělocvičnými prostředky uspokojování zvláštních biologických a sociálních potřeb člověka v oblasti fyzického, psychického a sociálního rozvoje s cílem jeho socializace a kultivace
    - Tělesná výchova (rozvoj fyzické zdatnosti)
    - Sport (výkonová motivace)
    - Pohybové aktivity (regenerace, aktivní odpočinek)
- Angličtina – Sport
- Nejasnost vymezení může způsobit nejasnosti v interpretaci podpory sportu, ovlivní statistické údaje

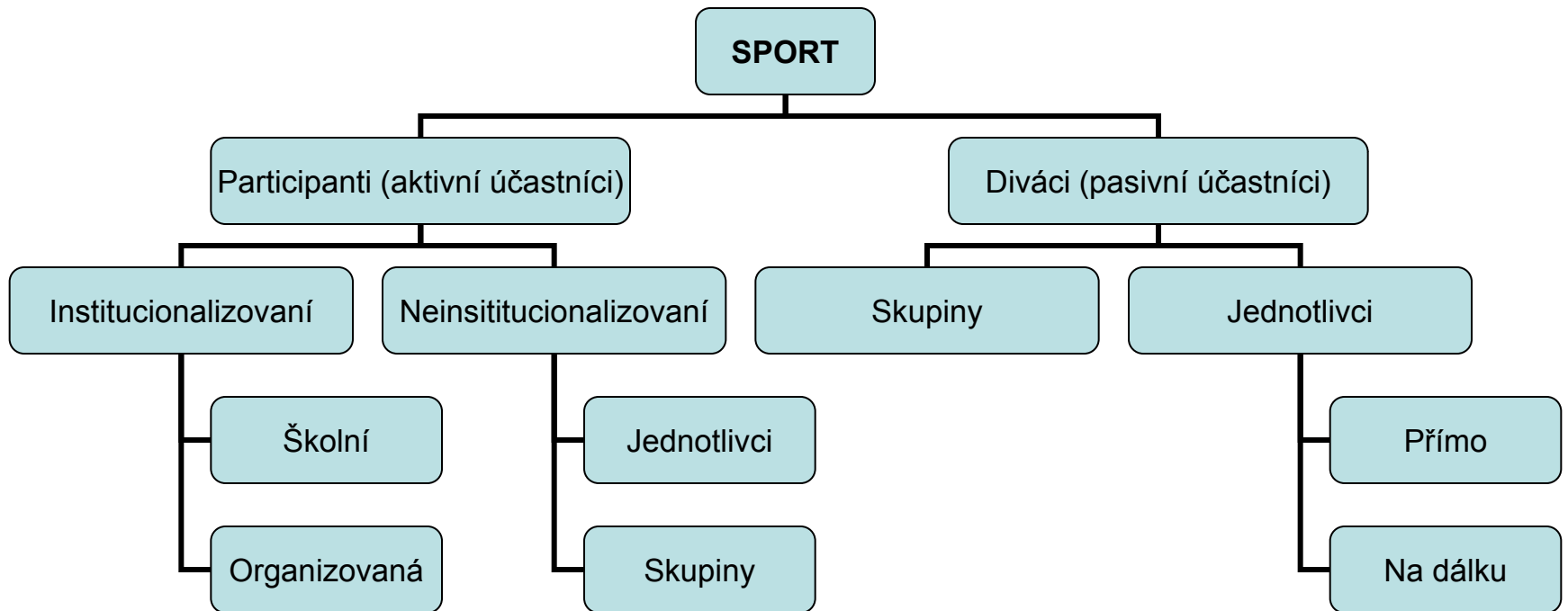
System tělesné kultury

Další pojmy

- Sportovec – člen SK, **x** neorganizovaný
  - Sportovní odvětví
  - Sportovní svaz (federace, unie)
  - Zastřešující organizace
- **Ekonomický aspekt**
  - Co je a není olympijský sport
  - Nejednotnost sportovních odvětví
  - Popularita sportu – marketingový potenciál
    - Popularita = nárok na dotaci x nenárok?

Klasifikační schéma sportu

Ekonomický aspekt

- Akce s převahou aktivních účastníků
- Akce s převahou pasivních
  - Přímých účastníků
  - Nepřímých účastníků
- Které jsou ekonomicky významnější?
Proč..

Organizace / Institucionální struktura

- Vládní x nevládní, formální x neformální
- Institucionální struktura – soustava organizací, které mají formálně nebo formálně vymezeny různé úlohy, pravomoci a povinnosti.
- Organizace
  - Hájící především své zájmy
  - Propagující myšlenky sportu
- Vznik
  - Potřeba
  - Protiváha
  - Zájem
- Každá země má odlišnou institucionální strukturu

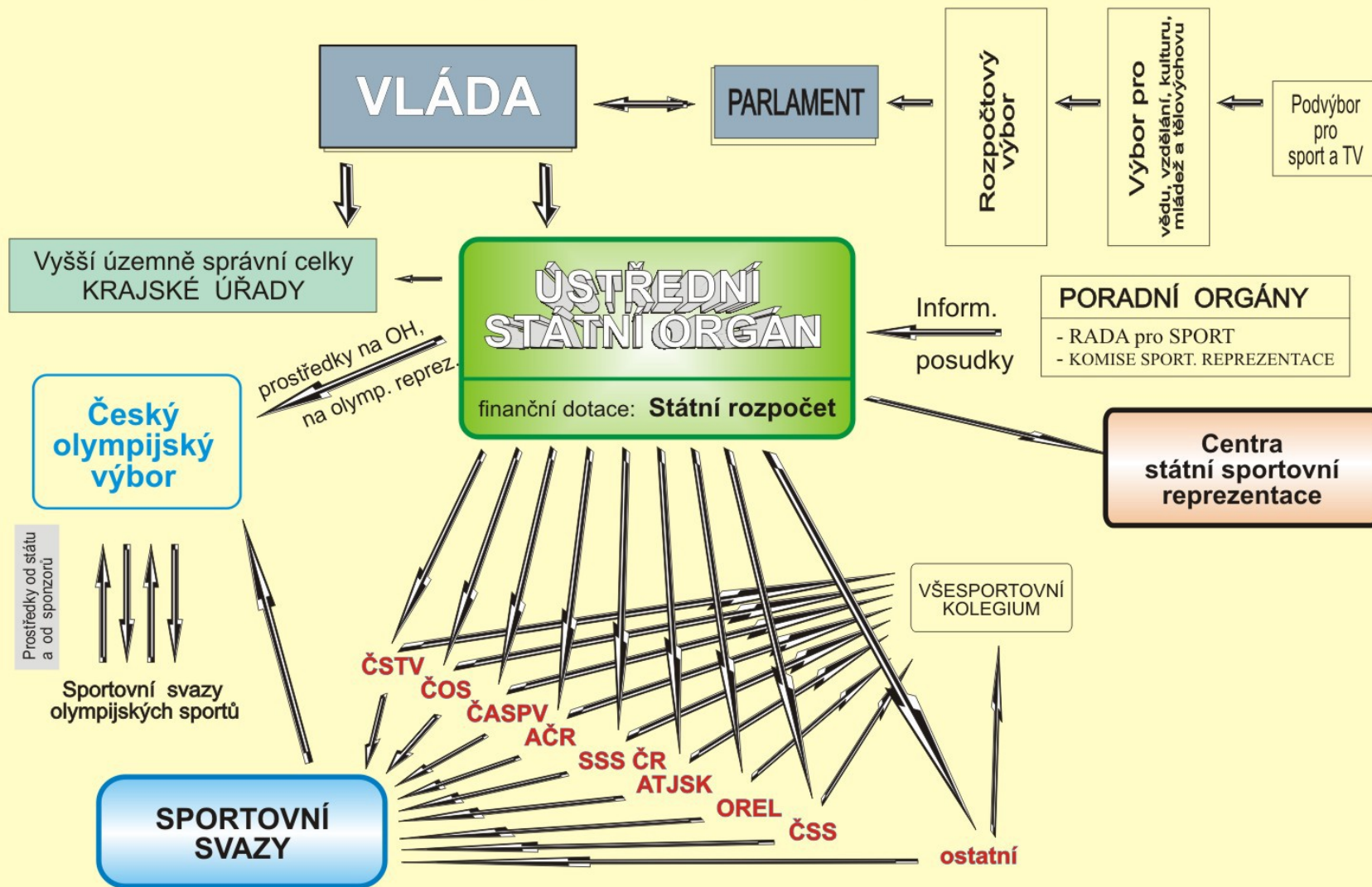

2. Státní struktury v ČR

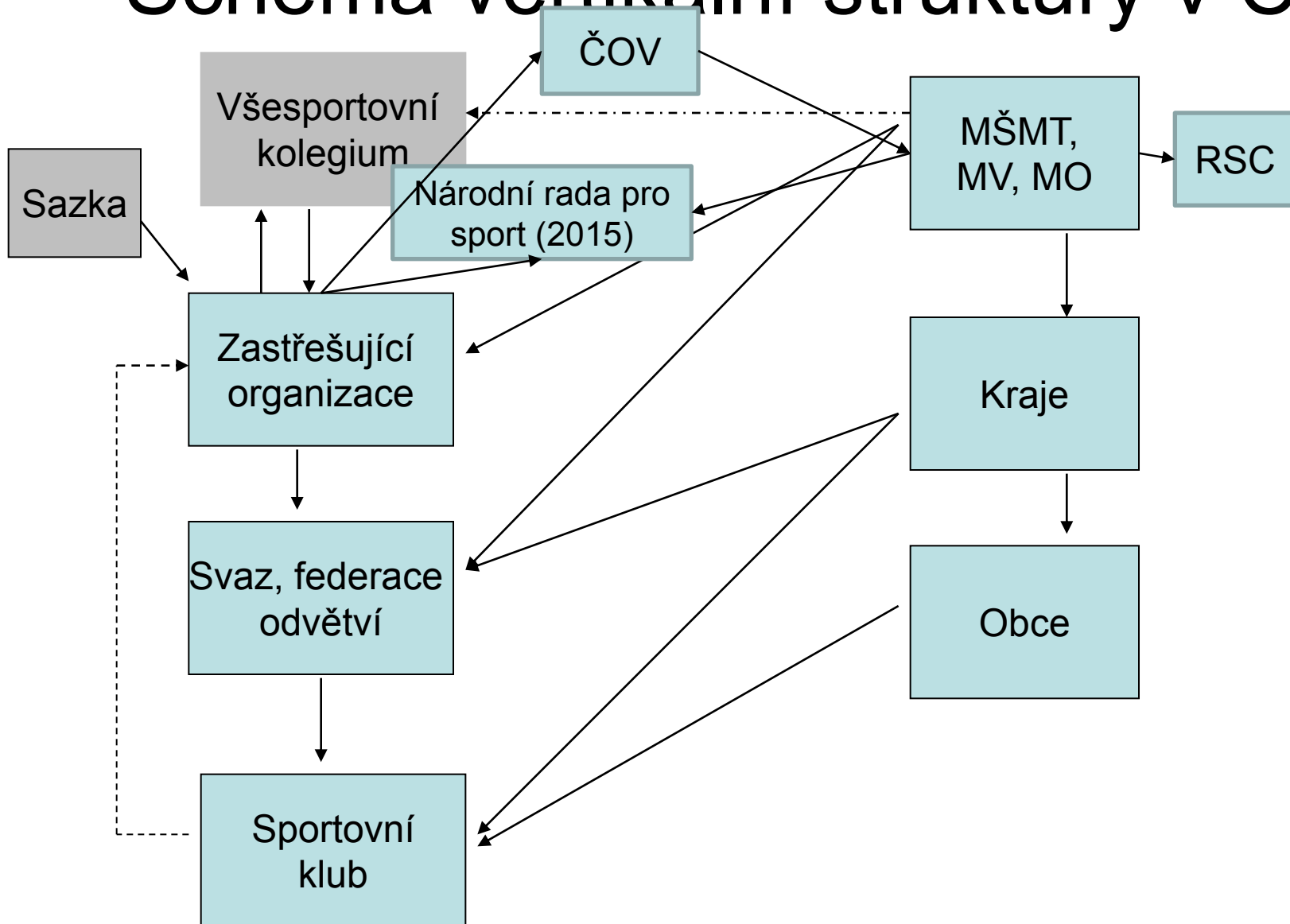
- Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb., ze dne 28.února 2001 ve znění zákona č. 219/2005 Sb.
- Vládní struktury
  - MŠMT, MO, MV
    - Resortní sportovní centra
  - Parlament (event. jeho výbory)
  - Kraje a obce
  - S účastí nevládních zástupců – Dopingový výbor, Národní rada pro sport
- Nevládní struktury
  - ČOV
  - Zastřešující organizace / všesportovní kolegium
  - Ostatní organizace

STÁTNÍ FINANČNÍ PROSTŘEDKY VE SPORTU

(organizace i financování)

Schéma vertikální struktury v ČR

MŠMT

- Klíčový aktér
- Formulace „sport policy“
  - Koncepce/strategie podpory a organizace sportu
  - Návazně na to finanční podpora
  - **Praxe: formulace Zásad podpory sportu... metodika(pravidla)... = skutečná policy**
- Různé pokusy
  - **KONCEPCE STÁTNÍ PODPORY SPORTU V ČESKÉ REPUBLICE (2009)**
  - **Koncepce státní podpory sportu v ČR (2011 – usnesení vlády)**
  - Kodex sportovní etiky 2006
  - Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy (2010)
  - Cíle a priority státní politiky (2000)
    - *Změny hodnotové orientace občanů*
    - *Trvale zlepšovat podmínky pro provozování sportu*
    - *Trvale vytvářet podmínky pro sportovní aktivity dětí a mládeže na školách*
    - *Dosahovat očekávaných a odpovídajících sportovních výsledků na významných světových soutěžích*
    - *Vytvářet účinný systém podpory programů zabraňující negativním jevům ve sportu*
- Problém – chybí formulace jasné vize, princip kontinuity, malé (někdy nejasné) změny v systému...patová situace

Sportovní reprezentace

Věková kategorie: Sportovní reprezentace = JU + SE

Cíl: Sportovní reprezentace ČR - MEJ, MSJ, ME, MS, OH

Podpora: Plat trenérů a odvodů + 40% služby
včetně podpory akcí v ČR - max. 20%

sporty dle kritérií "Klíče reprezentace"

diferenciace sportů v TOP

Rezortní sportovní centra

Podpora přípravy sportovních reprezentantů,
spolupráce RSC a sportovních svazů.

Cíl: vrcholová sportovní příprava

vymezený počet sportů

Vrcholová sportovní centra mládeže

Věková kategorie: 5. vrcholová skupina = 21 - 23 let

Cíl: 5. sportovní vrcholová příprava mládeže

Podpora: 5. Plat trenérů a odvodů + 40% služby

pouze OH sporty

omezený počet

Sportovní centra mládeže

Věková kategorie: 4. sportovní skupina = 17 - 20 let

3. výkonnost skupina = 14 - 17 let

Cíl: 4. sportovní speciální příprava

3. speciální výkonnostní příprava

Podpora: 4. Plat trenérů vč. stanovených odvodů + 30% služby

3. Plat trenérů vč. stanovených odvodů + 20% služby

Členění

Sportovní střediska

Věková kategorie: 2. sportovní skupina = 10 - 14 let

1. všeobecná skupina = 6 - 10 let

Cíl: 2. sportovní speciální a technická příprava

1. základní - všestranná příprava

Podpora: 2. Plat trenérů vč. stanovených odvodů + 10% služby

1. 25% z celkového objemu na trenéry a služby

Členění

Podpora sportu 2016 MŠMT

Neinvestiční prostředky

- Program I - Sportovní reprezentace ČR
- Program II - Sportovně talentovaná mládež
- Program III - Činnost sportovních organizací
- Program IV - Údržba a provoz sportovních zařízení
- Program V - Činnost sportovních svazů
- Program VI - Významné sportovní akce
- Program VII - Zdravotně postižení sportovci:
  - P VII/1 - Sportovní reprezentace
  - P VII/2 - Sportovně talentovaná mládež
  - P VII/3 - Všeobecná sportovní činnost
  - P VII/4 - Významné sportovní akce
- Program VIII - Organizace sportu ve sportovních klubech a tělovýchovných jednotách
  - samostatně vyhlášen
- Program IX - Organizace školního sportu
- Program X - Projekty pro sportování veřejnosti

- RSC: Státní podpora na činnost (RSC) není veřejně vyhlášována, protože se řídí schváleným platným dokumentem „Zásady činnosti Resortních sportovních center“ a poskytování finančních prostředků se uskutečňuje rozpočtovým opatřením prostřednictvím Ministerstva financí v souvislosti se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech.

Podpora sportu 2015 - MŠMT

- **výdajový okruh:** „Sportovní reprezentace“ - neinvestiční prostředky
- Program I - Sportovní reprezentace ČR
- Program II - Sportovně talentovaná mládež
- Podpora Resortních sportovních center (dále jen „RSC“) MŠMT, Ministerstva obrany, Ministerstva vnitra a Antidopingového výboru České republiky (dále jen ADV“) je realizována bez vyhlášeného programu. Tato podpora je uskutečňována na základě zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.
- **výdajový okruh:** „Všeobecná sportovní činnost“ - neinvestiční prostředky
- Program III - Činnost sportovních organizací
- Program IV - Údržba a provoz sportovních zařízení
- Program V - Činnost sportovních svazů
- Program VI - Významné sportovní akce
- Program VII - Zdravotně postižení sportovci

Srovnání...Zásady podpory sportu 2009

- Část A: Podpora státní sportovní reprezentace a přípravy sportovních talentů
  - Program I – Sportovní reprezentace ČR
  - Program II – Sportovní centra mládeže
  - Program III – Sportovní talent
  - Program IV – Sportovní střediska
- Část B: Podpora oblasti „Tělovýchova“, tzv. Veřejně prospěšné programy (VPP)
  - Program V – Národní program rozvoje sportu pro všechny
  - Program VI – Sport a škola
  - Program VII – Sport zdravotně postižených
  - Program VIII – Údržba a provoz sportovních a tělovýchovných zařízení
- Část C: Oblast výdajů na programové financování reprodukce majetku
  - Program 233510 (investice)
    - Podprogram 233512 – tělovýchova
    - Podprogram 233513 - sportovní reprezentace

Národní rada pro sport

- je poradní orgán ministryně, kterému předsedá. Usnesení rady mají doporučující charakter. Každý její člen má přidělenou oblast, za kterou odpovídá a v ní předkládá radě podněty. Stejně tak má právo sestavit pracovní skupinu k dané oblasti z dalších zástupců sportovního prostředí.
- Součástí rady je nově komora regionů (zástupci Asociace krajů, Svazu měst a obcí a Sdružení místních samospráv) s hlasem poradním. Smyslem Národní rady pro sport je řešit konkrétní problémy sportovního prostředí.
- Vznik 2015, druhá schůze 25.2.2016

RSC MŠMT a MO

- Zásady činnosti RSC <http://www.msmt.cz/file/34488/>
- MŠMT
  - Vysokoškolské sportovní centrum – organizační složka státu s počty zaměstnanců VSC ve výši 92 osob je financováno ze zdrojů kapitoly MŠMT.
- MO
  - ARMÁDNÍ SPORTOVNÍ CENTRUM DUKLA - organizační jednotka organizační složky státu s celkovými tabulkovými počty zaměstnanců ve výši 345 osob.
  - HANDBALL CLUB DUKLA PRAHA – příspěvková organizace (19 osob)
  - VOLEJBALOVÝ KLUB DUKLA LIBEREC - příspěvková organizace (18 osob)
  - VĚDECKÉ A SERVISNÍ PRACOVIŠTĚ TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU – CASRI (25 osob – 15 financovaných z kapitoly MŠMT + 10 financovaných z kapitoly MO).

Ministerstvo vnitra

- Centrum sportu Ministerstva vnitra bylo ke své činnosti pověřeno zřizovací listinou účinnou od 1. ledna 2009.
  - plní úkoly, které přísluší zřizovateli - ministerstvu vnitra, a to ze zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu a z Usnesení vlády č. 167/2011 ze dne 9. března o Koncepti státní podpory sportu v České republice,
  - zabezpečuje přípravu sportovní reprezentace České republiky, včetně juniorské kategorie a přípravu sportovních talentů
  - vytváří podmínky pro sportovní a tělovýchovnou přípravu zaměstnanců resortu, příslušníků Policie ČR a příslušníků HZS
  - zajišťuje výběr sportovní reprezentace resortu a její vycestování na mezinárodní sportovní soutěže
- Centrum sportu hospodaří se dvěma rozpočty, a to kapitoly 314 Ministerstva vnitra a kapitoly 333 Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy.
- Centrum sportu spravuje:
  - sportovní areál Stromovka v Praze 7,
  - areál s plochodrážním stadionem v Praze 6 na Markétě,
  - střelnice Plzeň - Lobzy,
  - objekt střelnice Brno - Soběšice,
  - biatlonový areál Břízky v Jablonci nad Nisou,
  - objekt cyklistického zázemí Průběžná v Hradci Králové,
- Sporty cca 24 – biatlon, rychlobruslení, kanoistika

Z kapitoly ministerstva školství použila kontrolovaná sportovní centra na běžný provoz a investice v letech 2011 a 2012 celkem 799,7 milionu korun.

Tabulka č. 3 – Počty sportovců v resortních sportovních centrech

RSC	Počet sportovců v roce 2011			Počet sportovců v roce 2012		
	Dospělí	Mládež	Celkem	Dospělí	Mládež	Celkem
VSC MŠMT	166	94	260	165	98	263
CS MV	199	66	265	145	122	267
ASC MO	196	116	312	201	127	328
Celkem RSC	561	276	837	511	347	858

Zdroj: roční hodnocení RSC za roky 2011 a 2012.

Kontrola NKÚ se zabývala i personálním zabezpečením jednotlivých RSC.

Tabulka č. 4 – Počty sportovců a zaměstnanců, stav k 31. 12. 2012

	VSC MŠMT	CS MV	ASC MO
Sportovci celkem	263	267	328
Celkem zaměstnanci placení z rozpočtové kapitoly MŠMT	109	250	407
Zaměstnanci placení z rozpočtové kapitoly MO a MV	x	94	113
Zaměstnanci RSC celkem	109 (92*)	344 (324*)	520 (343*)

Zdroj: skutečnost RSC.

* Uveden přepočtený stav pracovníků.

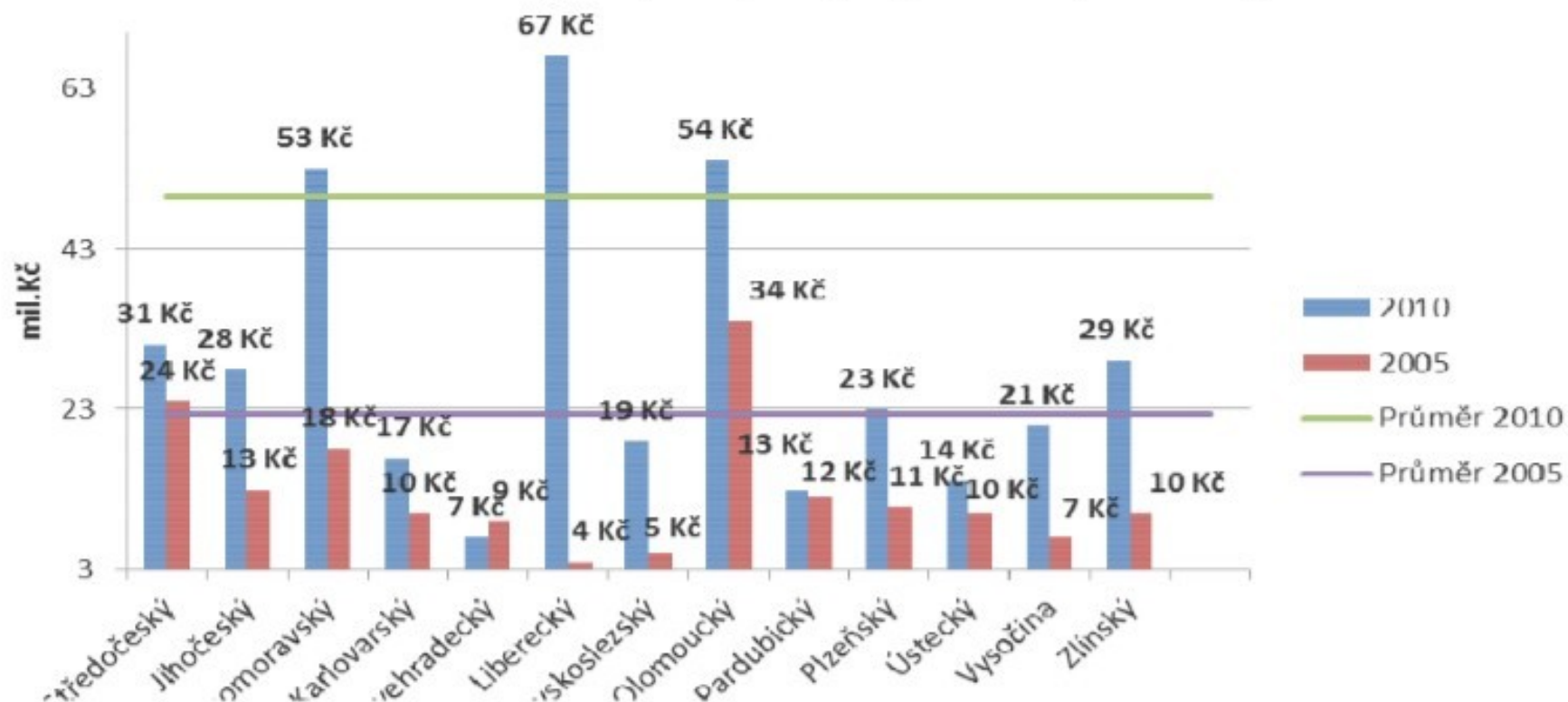
OLYMPIJSKÉ HRY		POČET MEDAILÍ CELKEM	Z TOHO RSC	Z TOHO RSC MO	Z TOHO RSC MV	Z ROHO RSC MŠMT	Z TOHO OSTATNÍ
		Ks	Ks	Ks	Ks	Ks	Ks
XXVIII. LOH 2004	ATÉNY	8	8	4,75	2	1,25	0
XX. ZOH 2006	TURÍN	4	3	2	1	0	1
XXIX. LOH 2008	PEKING	6	6	4	2	0	0
XXI. ZOH 2010	VANCOUVER	6	6	4	2	0	0
XXX. LOH 2012	LONDÝN	10	9	5	2	2	1
XXII. ZOH 2014	SOČI	8	8	1	7	0	0
CELKEM		42	40	20,75	16	3,25	2

Kraje

- Kraje ve své samostatné působnosti podle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, vytvářejí podmínky pro sport, zejména pak:
  - zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
  - zajišťují výstavbu, rekonstrukci, údržbu a provoz svých sportovních zařízení,
  - zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.
- Krajské a obecní rozpočty se zaměřují na podporu sportovních oddílů a klubů, jež působí v jejich regionu, jedná se spíše o subjekty neorganizované v zastřešujících asociacích, nebo amatérské organizace, které nutně nevychovávaly sportovní reprezentaci.
- Rozdílný přístup krajů k formulaci sport policy, k finanční i nefinanční podpoře sportu

kraje

Celková výše podpory sportu (mil.Kč)

Obce

- Obce ve své samostatné působnosti dle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, vytvářejí podmínky pro sport, zejména tím, že:
  - zabezpečují rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních talentů, včetně zdravotně postižených občanů,
  - zajišťují výstavbu, rekonstrukci, údržbu a provoz svých sportovních zařízení a poskytují je pro sportovní činnost občanů,
  - kontrolují účelné využívání svých sportovních zařízení,
  - zabezpečují finanční podporu sportu ze svého rozpočtu.
- Obce poskytují dotace jak na konkrétní projekty, tak na financování běžného provozu NNO, a to v souladu se zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Metodiku poskytování dotací si obce upravují samy.
- Obce současně mohou žádat o prostředky ze zdrojů MŠMT, EU
- Rozdílný přístup obcí k formulaci sport policy, k finanční i nefinanční podpoře sportu

3. Spolkové struktury

- Kluby odhad cca 40 tis (koncepce 2011 -20 tis)
- Sportovní svazy s celorepublikovou působností – +/- 120
- Zastřešující organizace
- Všesportovní kolegium ([Minulost](#))
  - Zastupuje zájmy více jak 2 mil. registrovaných sportujících občanů všech věkových kategorií, sdružených v cca 20 tis. občanských sdružení.
- Národní rada pro sport
- *V čem je rozdíl mezi Všesportovním kolegiem a Národní radou pro sport?*

Zastřešující organizace

Zastřešující organizace	Počet SK/TJ	Počet členů
ČSTV	16 758	1 187 966
ČASPV	2 135	223 171
SSS	2 590	90 563
AČR	505	83 454
AŠSK	2 139	209 486
ČOS	1 038	170 941
KČT	649	41 178
ČSS	801	19 990
ATJSK	23	12 004
OREL	234	13 461

Tabulka č. 1: Přehled počtu členů a vykazované hodnoty majetku občanských sdružení

v tis. Kč

2009	Občanské sdružení	počet členů	hodnota majetku
ČOS	Česká obec sokolská	180 817	9 100 500,0
AČR	Autoklub České republiky	85 100	2 949 258,0
ČASPV	Česká asociace Sport pro všechny	261 107	116 967,0
ATJSK	Asociace TJ a SK ČR	23 509	235 322,0
ČSTV	Český svaz tělesné výchovy	1 533 279	42 000 000,0
SSS ČR	Sdružení sportovních svazů ČR	272 384	1 816 170,0
OREL	Orel - křesťanská TV organizace	17 567	1 437 030,0
SDTJ	SDTJ ČR	2 035	93 000,0
KČT	Klub českých turistů	37 728	39 639,0
AŠSK	Asociace školních sport. klubů	238 500	16 191,0
ČSS	Český střelecký svaz	18 900	111 190,0
UNITOP	Unie tělových.org.Policie ČR	32 248	652 030,0
ČPV	Český paralympijský výbor	15 582	69 000,0
ČMF	Česká motocyklová federace	1 138	1 405,0
AVZO	Asociace víceúčelových ZO	13 261	13 445,0
LAA	Letecká amatérská asociace ČR	6 939	2 264,0
		2 740 094	58 653 411,0

ČSTV... ČUS

- Český svaz tělesné výchovy (ČSTV) je dobrovolným sdružením sportovních, tělovýchovných a turistických svazů s celostátní působností, tělovýchovných jednot a sportovních klubů i jejich sdružení, jsou-li ustavena jako občanská sdružení podle Zákona o sdružování občanů č.83/1990 Sb.
- ČSTV vznikl 11. března 1990 a jeho posláním je podporovat sport, tělesnou výchovu a turistiku, sportovní reprezentaci České republiky a přípravu na ni, zastupovat a chránit práva a zájmy sdružených subjektů, poskytovat jim požadované služby a vytvářet ke vzájemné spolupráci potřebnou platformu.
- Subjekty sdružené v ČSTV si ponechávají samostatnost svého právního postavení, majetku a činnosti.

ČUS

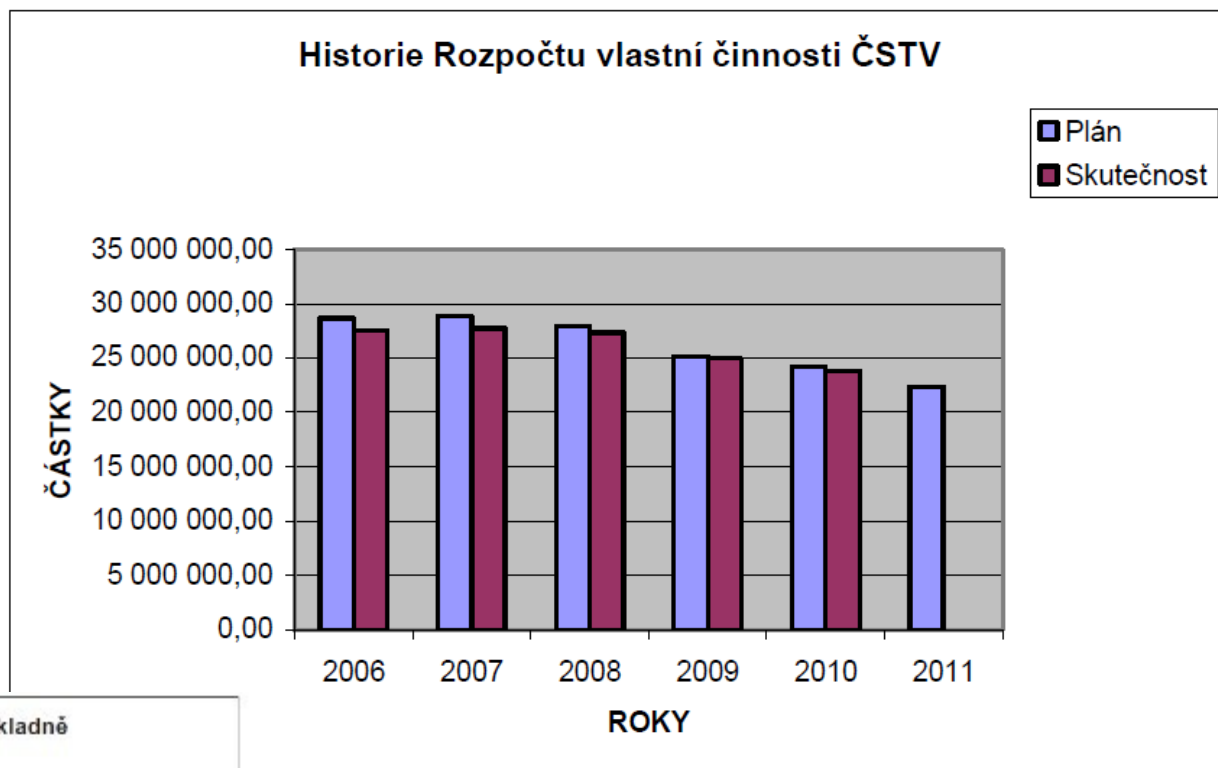
- Česká unie sportu je největší střešní a servisní sportovní organizace v ČR.
- Vznikla 27. dubna 2013 formou transformace a změny názvu ČSTV..
- V řádném členství ČUS je evidováno 73 [národních sportovních svazů](#), 9.029 [sportovních klubů a tělovýchovných jednot](#) s 1,428.506 členy.

Aktuální úkoly

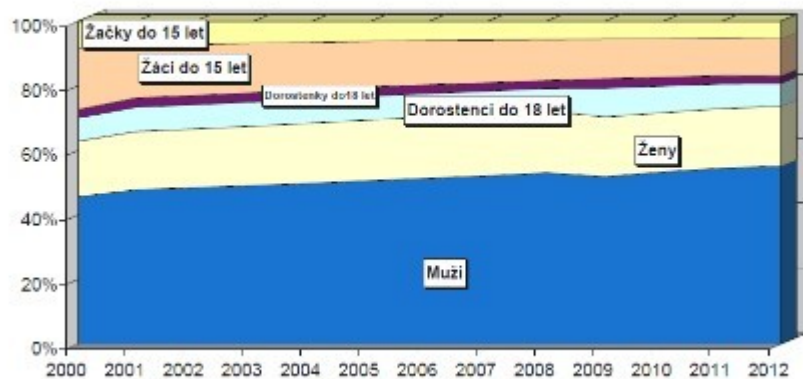
- Aktivní a dynamické vedení ČUS ve prospěch českého sportu.
- Vyvodit odpovědnosti za ztrátu společnosti SAZKA, a.s., a ztrátu dalších historických majetků bývalého ČSTV.
- Podílet se aktivně na restrukturalizaci českého sportovního prostředí a zajistit ČUS důstojné a odpovídající místo v tomto systému.
- Usilovat o systém trvalého a udržitelného financování sportovních organizací ČUS.
- Konstituovat Servisní centra sportu jako základní strukturu ČUS.
- Optimálně spravovat majetek ČUS.
- Usilovat o změnu sídla ČUS.
- Vybudovat Národní sportovní centrum Nymburk.
- Spolupracovat se sportovním prostředím školského systému.
- Stabilizovat jednotu sportovních svazů.

Vývoj hospodaření ve vlastní činnosti ukazují následující tabulka a graf.

Rok	Plán	Skutečnost
2006	28 655 000,00	27 594 936,00
2007	28 881 000,00	27 740 300,00
2008	27 927 000,00	27 308 655,00
2009	25 132 000,00	24 970 225,00
2010	24 246 000,00	23 864 132,33
2011	22 368 257,00	

Podíl věkových kategorií na členské základně v průběhu let 2000 až 2012

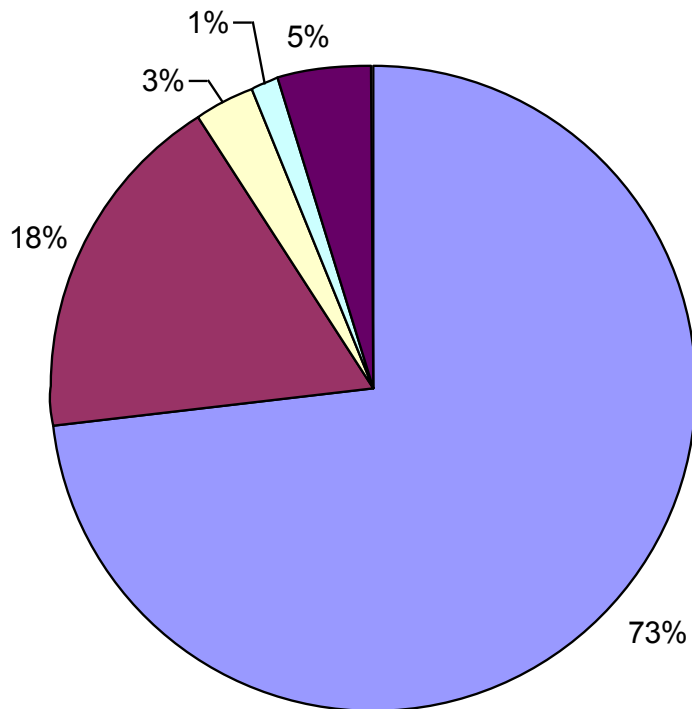

Spolky (neziskové organizace)

- NNO: organizované, soukromé, nerozdělující zisk, samosprávné, dobrovolné (Salomon)
  - Vzájemně prospěšné a veřejně prospěšné
- Spolek
  - Podmínky zřízení

Dílčí výsledky výzkumu 2011 – vzorek 400

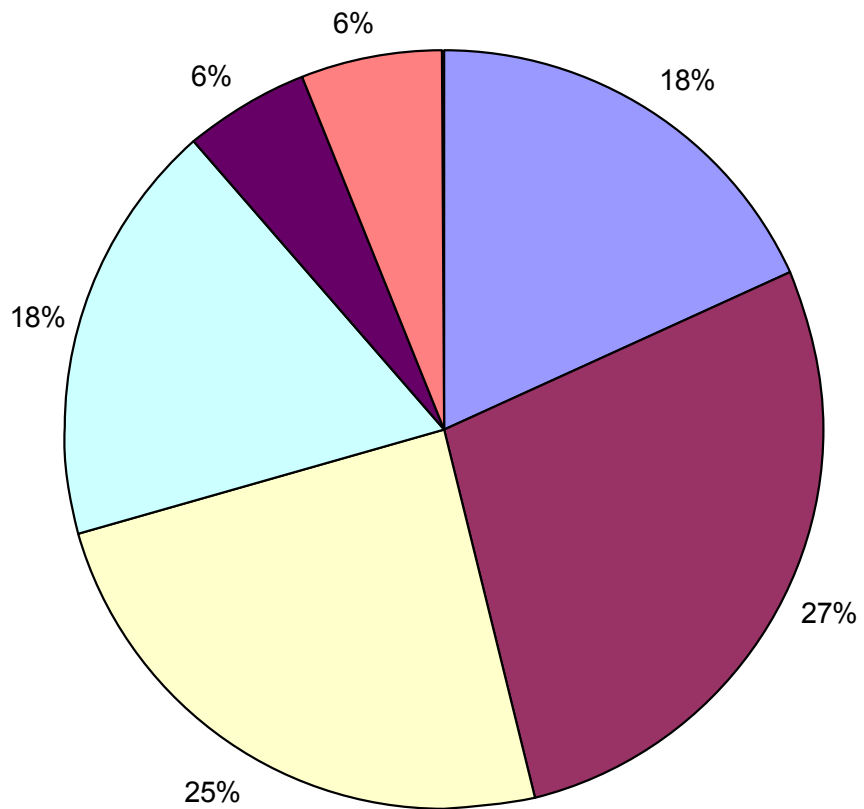
Právní forma sportovních klubů

■ občanské sdružení	■ tělocvičná jednota (SOKOL nebo OREL)	□ s.r.o., a.s., v.o.s, OSVČ
□ příspěvková org., o.p.s	■ jiná (TJ, VŠSK, nespecifik.)	

Struktura klubů podle velikosti

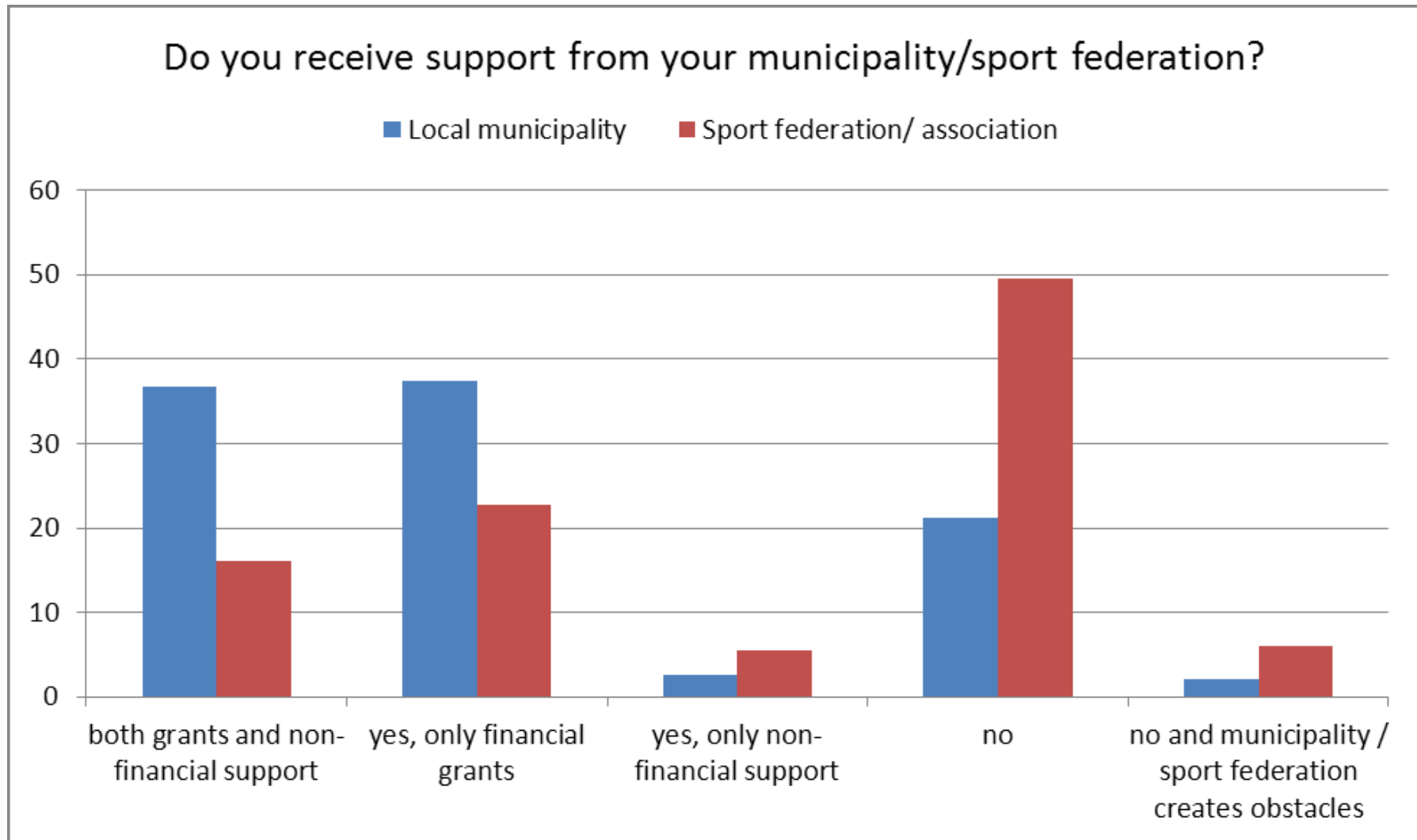

- členů 1-30
- členů 31-70
- členů 71-150
- členů 151-300
- členů 301-500
- členů 501 a více

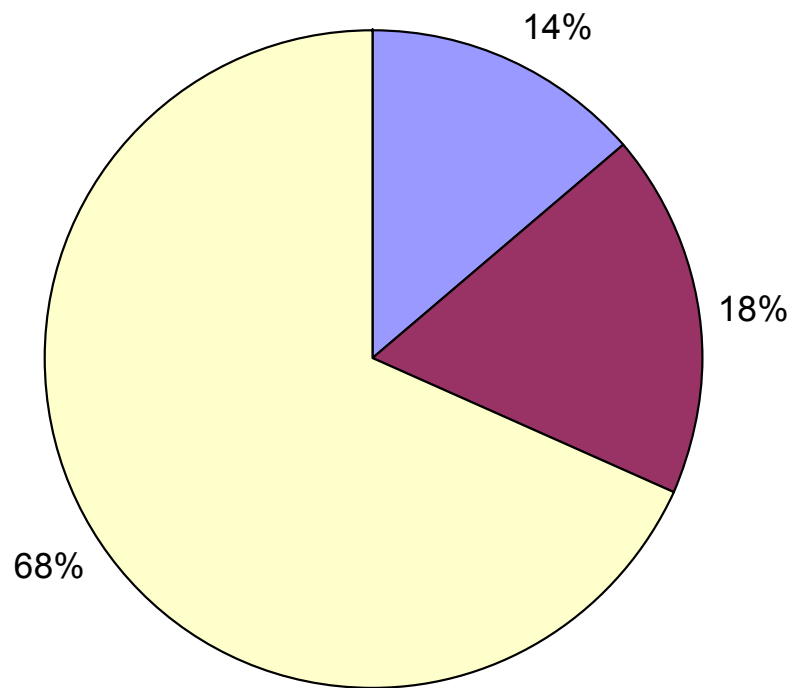
Podpora SK a vztahy SK s obcemi a vlastními sport. svazy

- Předpokládáme, že sebeorganizace je lepší (máme stejný zájem) = podpora sportovních svazů by měla být lepší/účinnější než „státní“ aktivity
  - Logický důsledek – lépe dát peníze svazů ať si je rozdělí, než rozdělovat sám (analogie kultura)
- Jaká je skutečnost?

Vztah SK s obcemi a svazy – průzkum 2011 (430)

Setkali jste se s korupcí při rozdělování dotací?

■ ano ■ ano, ale jen symbolickou ■ ne

4. Ziskový sektor

- Živnosti:
  - Volné
    - Manažerské činnosti, organizování a vzdělávání
  - Vázané
    - Poskytování tělovýchovných a sportovních služeb
    - Provozování tělových. A sportovních zařízení a zařízení sloužících pro rekreaci a rekondici
    - Průvodcovská činnost
    - Vodní záchrannářská služba
    - Masérské, rekondiční a regenerační služby
    - Provozování solárií
  - Koncesované
    - Střelecký sport a související činnosti

Doklady odborné způsobilosti

- Diplom nebo vysvědčení o absolvování vysoké nebo vyšší odborné školy s uvedením specializace
- Osvědčení o rekvalifikaci vydané akreditovaným zařízením
- Doklady vydané institucemi akreditovanými MŠMT
- Další (uznané zahraniční ekvivalenty)

Diskuze/úkoly k samostudiu

- Jaké existují alternativy k přípravě reprezentace v Resortních sportovních centrech?
- Proč je obtížné formulovat Zákon o podpoře sportu konkrétněji?
- Dokážete navrhnout alternativní systém podpory sportu v ČR na úrovni vlády?
- Jaké ukazatele by bylo dobré použít ke srovnání krajů?
- Ovlivní právní forma organizace „kvalitu klubu“?
- Jak preferované jsou olympijské sporty v pohledu vlády ČR?
- Jaký mechanismus má zajistit teoreticky pedagogickou kvalitu i u spolku?
- Co je podle Vás klíčovým problémem stávající institucionální struktury ve sportu v ČR?

Literatura

- Hobza, Rektořík – Základy ekonomie sportu – kpt.4 a 5
- Akční plán EU (IS)
- Koncepce státní politiky sportu + příloha
- *Doporučená:*
  - Evropská charta sportu (IS)
  - K diváckému násilí (IS)
  - Bílá kniha EU (IS),
  - Přehled aktivit společenství v oblasti sportu (IS) + přehled zdrojů
  - K prevenci diváckého násilí (IS)
- Použité zdroje jsou v poznámkách pod jednotlivými okny

Zajímavé odkazy

- MŠMT
  - <http://www.msmt.cz/sport>
  - <http://www.msmt.cz/file/36343/>
- K RSC
  - Zdroj: http://www.ftvs.cuni.cz/FTVS-677-version1-tulis_ii_1.ppt

Dobrovolný úkol na cvičení C1

- Zpracujte řešení úkolu:
  - Dokážete navrhnout alternativní systém podpory sportu v ČR na úrovni vlády?
  - Inspirujte se praxí v zahraničí
- Odměna 2 body, osobní prezentace řešení
  - 2 slidy: popis struktury; Výhody oproti stávajícímu systému
- Studenti kombinované formy mohou mít připraveno řešení na první tutoriál (23.4)